

Kronika nr 64

Tygodnik Newsweek nr 11/2003 opublikował ranking najlepszych szpitali okulistycznych w Polsce. Kryteria oceny obejmowały kilkanaście parametrów dotyczących diagnostyki, spektrum zabiegów i leczenia, liczby zabiegów i leczonych chorych, personelu, działalności naukowej oraz tzw. wskaźnik reputacyjny – czyli sumę głosów oddanych na dany oddział jako najlepszy w Polsce. Po zsumowaniu pierwsza dziesiątka przedstawia się następująco:

1. Kliniczny Szpital Okulistyczny w Warszawie – Katedra i Klinika Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Jerzy Szaflik.
2. Kliniczny Szpital nr 5 w Katowicach – Katedra i Klinika Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Ariadna Gierek-Łapińska.
3. Szpital Kliniczny nr 1 w Lublinie – I Klinika Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Zbigniew Zagórski.
4. Wojewódzki Szpital nr 5 w Sosnowcu – Oddział Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Wanda Romaniuk.
5. Szpital Kliniczny w Bydgoszczy – Katedra i Klinika Okulistyki, Kierownik – prof. dr hab. med. Józef Kałużny.
6. Szpital Kliniczny w Warszawie – Katedra i Klinika Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Tadeusz Kęcik.
7. Szpital Kliniczny Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie – Klinika Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Andrzej Stankiewicz.
8. Szpital Kliniczny WAM w Łodzi – Klinika Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Roman Goś.
9. Szpital Kliniczny nr 1 w Poznaniu – Katedra i Klinika Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Krystyna Pencold.
10. Szpital Kliniczny nr 1 we Wrocławiu – Katedra i Klinika Okulistyki, kierownik – prof. dr hab. med. Hanna Niżankowska.

Wyróżnionej dziesiątce serdecznie gratuluję, szczególnie zwycięzcy rankingu – prof. dr hab. med. Jerzemu Szaflikowi z Zespołem.

Podtrzymując wątek wyróżnień, tym razem przedstawiam wyróżnienie indywidualne. Czytelnicy „Trybuny Śląskiej” wśród sześciu laureatów Łoży Liderów 2002, corocznego plebiscytu gazety, wybrali Panią prof. dr hab. med. Ariadnę Gierek-Łapińską. A wybrano również księżnę Annę Krystynę Habsburg i Adama Małysza! Dyplom laureatki zawiera między innymi takie sformułowanie: „Wybitna okulistka. Świetny menedżer. Żaden dyrektor kasy chorych z Nią nie wygrał. Od lat prowadzi największy szpital okulistyczny w kraju. Polska okulistyka nie zaistniałaby w świecie bez Jej osiągnięć”.

Droga, kochana Dusiu. Niezmiernie miło kronikarzowi zamieszczać takie informacje. Twój autorytet przekroczył granice naszej korporacji, a uznanie rzeszy pacjentów i ich rodzin, którzy głosowali na Ciebie, jest największym podziękowaniem za wieloletnią pracę lekarza – okulisty. Szczzerze, z całego serca gratuluję i dziękuję.

Sezon zimowy nie obfituje w spotkania stricte naukowe. Stąd warte odnotowania są kolejne lutowe mistrzostwa okulistów narciarzy w Suchej Dolinie. Jak donosi mi Pani Profesor Krystyna Raczynska, były bardzo udane, wielu okulistów i okulistek uczestniczyło w nich razem z rodzinami, co przekraczało wydolność ośrodka. Pragnę pogratulować pomysłu i życzyć dalszych podobnych imprez w innych dyscyplinach sportu, z których sprawozdania chętnie zamieszczę w kronice.

Firma Alcon zaprosiła ok. 200 okulistów z całej Polski na organizowane przez siebie w Mrągowie w dniach 28-29 marca sympozjum poświęcone nowoczesnej diagnostyce i terapii jaskry. W bardzo interesującej sesji naukowej prowadzonej przez prof. Ariadnę Gierek-Łapińską przedstawiono szereg ciekawych referatów, między innymi profesorów H. Niżankowskiej, J. Szaflika, R. Gosia, J. Czajkowskiego. Kończącym akcentem tej sesji był referat wygłoszony przez autora tej rubryki, podsumowujący jedno z pierwszych w Polsce wielośrodkowe badanie porównawcze inhibitorów AW (Trusoptu i Azoptu). Redakcja „Kliniki Ocznej” przewiduje publikację na ten temat w nr 5., 2003 r. Pracowicie spędzony dzień zakończył się wspólną kolacją przy muzyce i tańcami do świtu. Clou wieczoru stanowił bardzo dobry występ byłego „Wała Jagiellońskiego” – Rudiego Schuberta, który przez ponad godzinę bawił nas śpiewem i dowcipem. Niezapomniany wieczór.

Nie byłem w Poznaniu na Sympozjum Retinologicznym 04-06.04.2003 r., czego szczerze żałuję i proszę Panią Profesor Krystynę Pencold o wybaczenie.

Z relacji Pani Profesor – dopisali uczestnicy (ponad 300 osób), goście zagraniczni; poziom wystąpień i referatów był bardzo dobry. Niestety, podobnie jak to bywa na wielu naszych zjazdach, dyscyplina obrad była żenująca. Już pierwszą sesję przedłużono o ponad godzinę, a co się dalej działo – lepiej nie wspominać. Szkoda że prowadzący sesję profesorowie są tacy łagodni i wyrozumiali, bo organizatorów i uczestników delikatnie mówiąc „szlag trafia”. A sam pamiętam, jak Profesor Tadeusz Krwawicz bez litości przerywał wystąpienia, nawet kolegów profesorów, o ile mówcy przekroczyli czas. Polecam ten system do rozpowszechniania.

W czasie Sympozjum powołano kolejną Sekcję PTO – Elektrofizjologii i Neurookulistyki, której przewodniczącym został wybrany prof. Olgierd Palacz. Gratuluję Olku i życzę powodzenia w rozwoju sekcji.

To nie ostatnia Sekcja PTO powstająca w tym roku. W czasie II Łódzkiej Spotkań Okulistyczno – Alergologicznych powołano Sekcję Alergologii Okulistycznej. Pierwszym przewodniczącym został wybrany prof. Janusz Czajkowski, któremu serdecznie gratuluję i życzę kolejnych sukcesów na polu alergologii.

Wracają dobre obyczaje z moich młodych lat. Program wstępny I Sympozjum Okulistyki Wojskowej – Wrocław 08-10.05.2003. – uczestnicy otrzymali miesiąc przed obradami. Poza streszczeniami doniesień zawierał on wszystkie istotne informacje, ze szczegółowym programem sesji naukowych włącznie. Brawo dr med. Jarosław Miśkiewicz i jego Zespół z Klinicznego Oddziału Okulistycznego we Wrocławiu.

Samo Sympozjum – perfekcyjnie zorganizowane (kolejne słowa uznania dla komitetu organizacyjnego) – zgromadziło ok. 300 uczestników z kraju i zagranicy, w tym większość kierowników katedr i klinik z Polski, z prezesem PTO – prof. Józefem Kałużnym – na czele. Komitet naukowy pod przewodnictwem autora tych słów zadbał o bogaty, atrakcyjny program poświęcony nowoczesnej diagnostyce w okulistyce, chirurgii narządu wzroku (w tym sesja chirurgii zaćmy

na żywo!) i chirurgii refrakcyjnej. Ogółem wygłoszono 60 referatów i przedstawiono 16 plakatów. Dodatkową atrakcją była sesja filmowa, w czasie której przedstawiono 24 filmy z dziedziny chirurgii oka. Firma Corneal ufundowała nagrody dla najlepszych filmów w czterech kategoriach, przy czym główną nagrodą był 3-dniowy wyjazd do Francji. Serdeczne dzięki dla prezesa firmy Pana Waldemara Kity. Jury pod moim współprzewodnictwem, z udziałem profesorów J. Szaflika, J. Kałużnego, T. Kęcika i R. Gosia przyznało w sumie 13 nagród. Główną nagrodę zdobył film dr. J. Miśkiewicza, a cztery pozostałe pierwsze nagrody pieniężne zdobyły filmy profesorów W. Romaniuk, J. Nawrockiego oraz dr J. Oficjalskiej-Młyńczak i J. Szyndzielorza. Brawa i gratulacje dla wszystkich nagrodzonych Zespołów.

Obrady sympozjum prowadzone w przestronnych salach Teatru Polskiego toczyły się sprawnie (nareszcie prawie terminowe kończenie sesji!) i były profesjonalnie przygotowane technicznie. Dyskusje ciekawe, nawet zacięte, szczególnie w sesji poświęconej chirurgii refrakcyjnej. Organizatorzy zadbałi o bezpłatny bufet w trakcie obrad, a po ich zakończeniu – o atrakcyjny program towarzyski. Mnie szczególnie przypadło do gustu spotkanie koleżeńskie w hotelu Park Plaza, z przepięknym pokazem ogni sztucznych, bardzo dobrym jedzeniem i wspaniałą atmosferą na tarasach hotelu nad Odrą. Gratulacje i podziękowania dla firmy Novartis – sponsora imprezy.

Wyjeżdżałem z gościnnego, pięknego Wrocławia w pełni usatysfakcjonowany. Do zobaczenia za 2 lata w Krakowie na II Sympozjum Sekcji Okulistyki Wojskowej.

Załamanie majowej pogody – zrobiło się chłodno i dżdżysto – nie zaburzyło gorącej atmosfery Łódzkiego Forum Okulistycznego (16-17.05.2003 r.) zorganizowanego już po raz drugi przez profesora Romana Gosia. Dopisali goście – ponad 600 osób, w tym liczna ekipa amerykańska z profesorem R. Hagadusem na czele. Bardzo ciekawy program naukowy, w tym wspólne sesje polsko-amerykańskie, liczne bardzo dobre referaty i dyskusje. Niestety, tu podobnie jak w Poznaniu, zawiadła terminowość kończenia poszczególnych sesji. A szkoda, bo zabrakło czasu na porządne dyskusje. Ciekawym pomysłem komitetu naukowego było zorganizowanie sesji poświęconej interesującym, kontrowersyjnym przypadkom okulicznym. To świetny pomysł wart powielenia. Mimo że w sali (namiocie?) obrad wionęło zimnem (podłoże stanowiło lodowisko pokryte tylko cienką warstwą podłogi) frekwencja na obradach była bardzo dobra.

Formuła Forum zakłada bardziej praktyczne podejście do diagnostyki i chorób narządu wzroku, stąd liczni wystawcy sprzętu i aparatury medycznej. Należy pogratulować profesorowi R. Gosio- wi pomysłu i jego sprawniej realizacji. Liczymy na dalsze spotkania.

Uczestnicy Jubileuszowego 100 Zjazdu Okulistów Niemieckich – Berlin 26-29.09.2002 r. dorzucili garść informacji uzupełniających krótkie doniesienie Pani Profesor Krystyny Pecold z poprzedniej kroniki. Otóż jednym z ważnych dla okulistów polskich wydarzeń była sesja polsko-niemiecka, której nadano szczególnie uroczystą oprawę. Jej otwarcia dokonał Prezydent Międzynarodowej Rady Okulistyki Profesor Gottfried Nauman, a następnie przemawiali nowo wybrany prezydent DOG – prof. Gabriela Lang – i prezes PTO – prof. Józef Kałużny. Prezydium sesji, w czasie której wygłoszono referaty zarówno z Polski, jak i Niemiec, tworzyli Profesorowie G. Nauman, Z. Zagórski i J. Kałużny. W czasie dyskusji po obradach podniesiono i ustalono potrzebę organizacji podobnych sesji również w czasie

zjazdów PTO. Najbliższa planowana jest w czasie zjazdu PTO w Gdańsku – czerwiec 2004.

Moi respondenci zawodzą, poza Panią Profesor Ariadną Gierek-Łapińską (serdeczne dzięki Dusiu), która jako jedyna przesłała informacje ze swego ośrodka.

W dniach 18-19.10.2002 r. odbyło się w Orlando (USA) ISRS Fall Refractive & Cataract Symposium, a w dniach 20-23.10.2002 r. odbyło się American Academy of Ophthalmology, w którym uczestniczyły dr Stanisława Gierek-Ciaciura, dr Dorota Wyględowska-Promieńska i lek. Joanna Lekston-Madej. Przedstawiono 8 prac, które były poświęcone chirurgii refrakcyjnej oraz tematyce z zakresu chirurgii witreoretinalnej w leczeniu otworów w plamce.

W dniach 22-24.01.2003 r. w Telfs – Tyrol (Austria) – odbyła się kursokonferencja „First meeting on heavy tamponades in vitreoretinal surgery”, podczas której przedstawiono nowe substancje chemiczne, mogące znaleźć zastosowanie w chirurgii witreoretinalnej, a obecnie będące w fazie badań klinicznych.

W szkoleniu uczestniczyli: dr R. Leszczyński, lek. A. Cywiński, lek. K. Jackiewicz, lek. W. Myga, lek. K. Trzciakowski.

W dniach 07-09.02.2003 r. w Rzymie (Włochy) odbył się 7 th ESCRS Winter Refractive Surgery Meeting. Podczas kongresu przedstawiono 11 prac z naszego ośrodka poświęconych nowym trendom w laserowej chirurgii refrakcyjnej: zabiegom z uwzględnieniem aberometrii (WSCA), metodzie CROSS – cylinder, schorzeniom rogówki: keratoglobus, ziarniak Wegenera, monitorowaniu leczenia Corneregelem w mikroskopii konofokalnej.

W kongresie uczestniczyli: dr hab. S. Gierek-Ciaciura, dr E. Mrukwa-Kominek, dr D. Wyględowska-Promieńska, lek. K. Ochalik, lek. M. Obidziński.

W dniach 19-22.03.2003 r. w Barcelonie (Hiszpania) odbyło się 4 th International Glaucoma Symposium, w którym uczestniczyli: prof. A. Gierek-Łapińska, dr E. Mrukwa-Kominek, dr R. Leszczyński, lek. A. Wróbel i lek. W. Myga. Podczas sympozjum zaprezentowano jedyny referat z Polski. Praca poświęcona była zabiegom przeciwjaskrowym niepenetrującym w oczach z pseudofakcją.

Jeszcze raz dziękuję Pani Profesor A. Gierek-Łapińskiej. Gorąco proszę o informacje z innych ośrodków. Wszystkie zamieszczę w kronice.

20.06.2002 r. w wieku 80 lat zmarł David M. Maurice PhD, jeden z wielkich fizjologów oka XX wieku. W latach 50. rozpoczął swoją wielką karierę, początkowo w zespole Sir Duke, Eldera, a następnie w Instytucie Okulistyki Uniwersytetu w Londynie. W kolejnych latach poprzez Jerozolimę i Paryż trafił do USA, gdzie do 1993 roku był Profesorem Fizjologii Oka, Columbia University – New York. Z wykształcenia był fizykiem i na tym polu odniósł największe sukcesy w badaniach oka. Jego prace stworzyły podstawę mikroskopii konfokalnej, rozwinął teorię interferencyjną przezroczystości rogówki, opracował nowoczesne metody pomiaru przepływu cieczy wodnej, będącej do dziś podstawą oceny działań leków w jaskrze. Miał również znaczące sukcesy w badaniu bólu ocznego, ruchów gałek ocznych i mechaniki tkankowej w krótkowzroczności i odwarstwieniu siatkówki.

W czasie mojego pobytu w Nowym Yorku w 1980 roku miałem okazję podziwiać laboratorium Profesora Maurica i luźno porozma-

wiać o naszej wspólnej pasji..... muzyce operowej (Prof. Maurice był doskonałym śpiewakiem!). Wspaniały człowiek o niezwykłym poczuciu humoru, wielki humanista. Cześć jego pamięci.

27.06.2002 roku w wieku 99 lat zmarł jeden z najstarszych okulistów USA, Profesor Phillips Thygeson M. D. Jego największymi osiągnięciami były odkrycie przyczyny jaglicy (razem z F. Practorem

i P. Richardsem opisali *chlamydia trachomatis*) i wykazanie skuteczności sulfanomidów w jej leczeniu w 1939 r. Do tego czasu jaglica zbierała obfite żniwo w USA i na świecie.

Redagowanie kroniki zakończono 25.05.2003r.

A. S.

Od redakcji:

Dr hab. med. Stanisława Gierek-Ciaciura przesłała do redakcji informację, że ryciny zamieszczone w pracy poglądowej „Chirurgiczna korekcja presbyopii” – Klinika Oczna 1-2/2003, 87-90 – pochodzą z czasopisma poglądowego „Highlights of Ophthalmology” i są publikowane po wcześniejszym uzgodnieniu z członkiem redakcji tego czasopisma.